

Spectaculaire actie van een Zeearend *Haliaeetus albicilla* in de IJsselmonding

Frank E. de Roder

Met de aanleg van “nieuwe natuur” in het Ketel- en Vossemeer is de IJsseldelta voor veel vogelsoorten een stuk aantrekkelijker geworden. Wat vroeger een ondiepe plas was, is omgetoverd tot een gebied vol eilanden, slenken, zandplaten en spontaan wilgenbos. Sinds 1999 wordt hier de ontwikkeling van broedvogels gevolgd. Naast deze inventarisaties zijn we ook begonnen met watervogeltellingen in de herfst en winter. Het gebied heeft een grote aantrekkingskracht op roofvogels. Naast de reguliere broedvogels als Bruine Kiekendief, Buizerd en Havik, en overzomerende Visarenden, worden er, met name in herfst en winter, Slechtvalken (maximaal 3 exemplaren) en Zeearenden (met een maximum van 3 exemplaren in 2003; Jan Nap) gezien.

Op 10 november 2004 telden we het gebied opnieuw. Het zou een sombere grijze dag met regen worden volgens de voorspelling van het KNMI. Dat klopte. Om 12.20 uur ontdekten Symen Deuzeman en Jan Nap, terwijl ze eenden en ganzen telden, een Slechtvalk rustend op een dijklichaam. Terwijl ze de vogel op geslacht en leeftijd probeerde te brengen, vloog er een onvolwassen Zeearend hun kijkerbeeld binnen. Symen treuzelde niet en belde met Egbert van Wijhe en ondergetekende die een eind verder met het tellen van vogels bezig waren. Nog voor de telefoon kon worden beantwoord, hadden ze de vogel al in beeld. De Zeearend vloog prachtig over op een afstand van minder dan 100 meter. Door de tekening op de onderkant van de vleugel (geen lichte okselstreep), de snavelkleur (blauwachtig met zwarte basis) en de vrij lichte bovenvleugeldekveren kon de vogel worden gedetermineerd als een Zeearend in zijn tweede of derde kalenderjaar. De vogel vertrok in noordelijke richting waarbij hij nog lang gevolgd kon worden aan de hand van de opvliegende eenden en ganzen.

Om 13.45 werd het pas echt leuk. Er scheerde een onvolwassen man Havik, met wat later bleek een prooi in de klauwen, laag over het Ketelmeer met tot onze grote verbazing dezelfde onvolwassen Zeearend op zijn hielen. Een drie- tot viertal minuten achtervolgde de Zeearend de Havik waarbij hij opvallend snel, wendbaar en behendig op de Havik stootte. Het kostte de Zeearend geen enkele moeite de Havik in te halen, hoogte te winnen en opnieuw te stoten. De Havik raakte volledig in paniek en liet zijn prooi vallen. Met een soepele beweging werd de prooi uit het water gevist. De Zeearend vertrok naar een paal op het dichtstbijzijnde eiland. Wij er achter aan. Met een 60x vergroting kon hij door de telescoop prachtig bekeken worden, ook al was de afstand fors (c. 700 meter). De Zeearend was zijn prooi aan het plukken. De prooi was zwart en zou heel goed een Meerkoet kunnen zijn geweest, hoewel dat een forse prooi is voor een mannetje Havik. Zekerheid daarover hebben we niet. Wat we wel zagen was dat de Zeearend aan zijn rechter loopbeen een rode kleurring droeg. Het was onmogelijk om te zien of er op die ring nog een code was aangebracht, de afstand was

simpelweg te groot. De Zeearend hield het om 14.03 uur voor gezien in het Ketelmeer. Hij vloog in eerste instantie naar de nabij gelegen boswachterij Roggebotzand en uiteindelijk naar het Vossemeer waar hij uit beeld verdween.

Van Zeearenden is bekend dat ze in staat zijn prooien van andere vogels af te pakken, maar dat ze dat ook bij Haviken kunnen, was geheel nieuw voor ons. Toch wel leuk soms, “zo’n grijze dag”.

Summary

de Roder F.E. 2005. Immature White-tailed eagle *Haliaeetus albicilla* snatches prey from Northern Goshawk *Accipiter gentilis*. De Takkeling 13: 80-81.

During a waterbird count in one of the lakes bordering Flevoland (Ketelmeer) on 10 November 2004, an immature White-tailed Eagle (2nd or 3rd calendar-year) was seen in full pursuit of a juvenile male Northern Goshawk; the latter carrying a prey (possibly a Coot *Fulica atra*). The flight of the eagle was dexterous and fast; the bird easily outmaneuvered the Goshawk for 3-4 minutes, even being able of gaining height and momentum to dive-bomb. Eventually, the Goshawk dropped its prey, which was retrieved by the eagle from the water with a single swoop. During plucking, it was noticed that the eagle carried a red ring on its right leg, but it was impossible to see whether it was coded or not.

Adres: Zwartemeerweg 20A, 8307 RP Ens, frankderoder@hccnet.nl



Juvenile Zeearend, gefotografeerd door Martijn de Jonge. *Juvenile White-tailed Eagle.*